

ANKARA BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ
ANKARA SİNCAN POLİS MERKEZİ AMİRLİĞİNDEKİ
İŞKENCE İDDİALARINADAİR RAPOR

Konu : 07.03.2022 tarihli Ankara Sincan Polis Merkezi Amirliğindeki işkence iddialarına ilişkin Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi tarafından yapılan görüşmelere ilişkin rapordur.

AÇIKLAMALAR

7 Mart 2022 günü mağdurun özel müdafisi olan Av. Dilara KAYA tarafından merkezimize yapılan başvuru ile baromuz harekete geçmiş olup aynı gün içinde İnsan Hakları Merkezi Üyemiz Ankara Sincan Polis Merkezi Amirliği'nde görüşme yaparak, adı geçenin anlatımlarını tutanak altına almak üzere görevlendirilmesine karar verilmiş (EK) ve görevlendirilen meslektaş, Ankara Sincan Polis Merkezi Amirliği'ne 7 Mart 2022 günü görüşme ve incelemelerde bulunmak üzere gitmiştir.

ANKARA SİNCAN POLİS MERKEZİ AMİRLİĞİNE GİDİŞ VE YAŞANANLAR

❖ **Kötü Muamele ve İşkenceye Uğradığı Yönünde İsmi Bildirilen Kişi ile Görüşme**

Kötü muamele ve işkence iddiaları ile ilgili olarak avukatı tarafından adı bildirilen kişiyle görüşme gerçekleştirmiş ve anlatımlar tutanak ile imza altına alınmıştır (EK).
(Görüşülen kişinin adı işbu raporda gizli tutulmuştur.)

Tutanaklar ile de sabit olan ve yapılan görüşmeler neticesinde kötü muamele ve işkence iddialarına dair tespitler şunlardır:

- Görüşülen kişidoktor raporu almadan fatih polis karakoluna getirildiği, beraberinde 3-4 kişinin daha olduğunu, işbu 3-4 kişi ile beraber çok ciddi şekilde darp edildikleri ve dövüldüklerini; ardından doktora götürüldüklerini ve bunun sonrasında rapor alıp tekrar fatih polis karakoluna getirildiklerini;
- Yapılan ilk ve usulsüz gözaltı işleminde orada bulunan 1 komiser ve 3 polisin kendisine fiziksel şiddet uyguladığını, saçının sürekli çekildiği, polisin eliyle boynunu sıkarak nefessiz bıraktığı ve jopla koluna vurduğu, kolundaki şişkinliğin sebebinin bu olduğunu beyan etmiştir.
- Burada bulunan polisin ve kilolu olan komiserin kendisine yönelik olarak "amına kodumun bebeleri" "sizin gibi piçler yüzünden mesai harcıyoruz" dediğini, ellerini ve kollarını tutarak kendilerini korumaya müsaade etmediklerini beyan etmiştir.
- Mağdurun sağ ve sol bileğinde şişkinlik ve kızarıklık görüldüğü ve jopla vurulduğundan bu hale gelmiş olacağı izlerden tespit edildiği;
- Mağdurun sol boynunda morarmalar tespit edilmiş olup fotoğraflanmıştır. Mağdur, kalçasına vurduklarını beyan edilmesi üzerine kalçasına da bakılmış buradaki şişkinlikler görülmüş fakat fotoğraflanmamıştır.
- Mağdur ayrıca diğer 3-4 kişiden birinin çok ciddi dövüldüğünü ve yüzünün sağ tarafının tamamının mosmor olduğunu beyan etmiştir.
- Görüşülen kişi fatih polis karakolu kayıtlarında görüleceği üzere önce usulsüz gözaltı yapılarak işkence ve kötü muameleyle maruz kaldığını ve kaydının alınmadığını ardından hastaneye götürülüp getirildikten sonra

kaydının yapıldığını bu hususun kamera kayıtlarında da görüleceğini beyan etmiştir.

- Görüşülen kişi, arkadan saçını bağlayan polis ile komiser olan kişinin annesine babasına küfrettiğini, ifade için gittikleri yerde kafasına vurduklarını ve polislerin amacının soruşturma yapmak değil cezalandırmak olduğunu beyan etmiştir.
- Ayrıca fiziki ve sözlü şiddet esnasında yaklaşık 12 dosyada kendisi ve diğer işkence gören 3-4 kişinin şüpheli yapılmak istediği ve bu amaçla TV çaldığını zorla beyan ettirmeye çalıştıklarını söylemiş, dahası, diğer işkence mağdurlarının daha fazla kötü muameleye dayanamayarak polisin onlara söyletmeye çalıştığı ifadeleri şiddet zoruyla söylediklerini beyan etmiştir.
- Görüşülen kişi "mülakat" adı altında görüşmelere götürüldüklerini, burada itirafçı olmaya zorlandıklarını, tehdit ve hakaretlere maruz kaldıklarını ifade etmiştir. Görüşülen kişi birden fazla defa mülakata çıkarıldığını, mülakatta kendilerine psikolojik baskı uygulandığını ifade etmiştir.
- Görüşülen kişi işbu tutanak ve raporlamanın yapılabileceğine ve yayınlanmasınakabinde suç duyurusuna onay verdiğini beyan etmiştir.
- Merkez üyemiz görevli avukat "Görüşülen kişinin kolunda ve boynunda morlukların mevcut olduğunu ve fotoğraflamasının yapıldığını, mağdurun sorulara çok korkmuş tedirgin halde cevap verdiğini tespit etmiştir.

DEĞERLENDİRME VE AÇIKLAMALAR

Görüşme yapılan kişi "mülakat" adı altında hukuka aykırı bir usulle görüşmelere tabi tutulduğu, etkin pişmanlıktan faydalanmak üzere bu mülakatlarda tehdit ve hakaretleremaruz kaldığı, işkence ve kötü muamele edildiğini, gözaltı ve hekim muayenesinin usullere aykırı yapıldığını ifade etmektedir.

AIHS ve diğer uluslararası sözleşmelerde de yazılı olduğu üzere doktor raporunun varlığı tek başına işkence ve kötü muamele yaşanmadığının göstergesi değildir. Yukarıda tespitlere konu anlatımlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde;muayeneye gözaltına usulsüz alınıp karakolda şiddete maruz kaldıktan sonra götürüldüğünü, bu muayenenin bu şekilde yapıldığının kameralar ile tespiti halinde hukuka aykırı olduğu sabittir. Ayrıca merkez üyesi tarafsız gözlemci tarafından yapılan tespitler ve fotoğraflamalar açıktır.

Anayasa'nın işkence yasağını düzenleyen 17/3 md. hükmü şu şekildedir:

"Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

AIHS md 3 hükmü ise daha şu şekildedir:

"Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz."

İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 1. maddesi şu şekildedir:

"Sözleşme amaçlarına göre, "İşkence" terimi, bir şahsa veya bir üçüncü şahsa, bu şahsın veya üçüncü şahsın işlediği veya işlediğinden şüphe edilen bir fül sebebiyle, cezalandırmak amacıyla bilgi veya itiraf elde etmek için veya ayırım gözeten herhangi bir sebep dolayısıyla bir kamu görevlisinin veya bu sıfatla hareket eden bir başka şahsın teşviki veya rızası veya muvafakatiyle uygulanan fiziki veya manevi ağır acı veya ıstırap veren bir fül anlamına gelir.

Bu yalnızca yasal müeyyidelerin uygulanmasından doğan, tabiatında olan veya arzı olarak husule gelen acı ve ıstırapı içermez.

Bu madde, konu hakkında daha geniş uygulama hükümleri ihtiva eden herhangi uluslararası bir belge veya millî mevzuata hâlel getirmez.”

Hükümleri ile işkence ve kötü muamele uluslararası ve ulusal normlarda yasaklanmıştır.

İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin 4. maddesi şu şekildedir:

Her Taraf Devlet, tüm işkence eylemlerinin kendi ceza kanununa göre suç olmasını sağlayacaktır. Aynı şekilde, işkence yapmaya teşebbüs ve işkenceye iştirak veya suç ortaklığı yapan şahsın fiili suç sayılacaktır.

Her Taraf Devlet, fiilleri ağırlıklarını dikkate alarak uygun müeyyidelerle cezalandıracaktır.

Uluslararası normlarda işkencenin suç olarak tanımlanmasını ve cezai müeyyideler uygulanması gerektiği hükme bağlanmıştır. Türkiye'de yukarı bahsi geçen sözleşmeye taraf devletlerden biridir.

Türk Ceza Kanunu'nun İşkence başlıklı 94.maddesi şu şekildedir;

“(1) Bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisi hakkında üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Suçun;

a) Çocuğa, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye ya da gebe kadına karşı,

b) Avukata veya diğer kamu görevlisine karşı görevi dolayısıyla, işlenmesi halinde, sekiz yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Fiilin cinsel yönden taciz şeklinde gerçekleşmesi halinde, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(4) Bu suçun işlenişine iştirak eden diğer kişiler de kamu görevlisi gibi cezalandırılır.

(5) Bu suçun ihmali davranışla işlenmesi halinde, verilecek cezada bu nedenle indirim yapılmaz.”

Türk Ceza Kanunumuzda işkence suçu cezai müeyyideye sahiptir. Bu açıdan yukarıdaki tespitler de dikkate alınarak ilgililer hakkında derhal soruşturma başlatılmalı ve işkence suçuna göz yuman ve işkence suçunu işleyen kişiler başta olmak üzere kişilerin maddi ve manevi varlığına saldırıda bulunan kişilerin tespit edilerek cezalandırılması gerekmektedir.

Tüm bu nedenler ile;

- Hekim muayenelerinin Türkiye'nin de taraf olduğu İstanbul Protokolüne uygun olarak yapılması gerekmesine rağmen, protokole aykırı bir şekilde

muayenede kolluk bulundurulması sebebiyle, muayene işlemlerinin İstanbul Protokolüne uygun olarak yapılması için gerekli talimatların verilmesi,

- İşkence suçunu işleyen kişilerin tespiti için re'sen soruşturma başlatılması, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması ve failerin tespiti açısından etkin ve yeterli bir adli soruşturmanın yürütülmesi, özellikle delilerin toplanabilmesi ve olası delil karartma eylemlerinin önüne geçilebilmesi için; 5271 sayılı CMK m. 160/2 ve m. 164 hükümleri uyarınca adli kolluk olarak İl Jandarma Teşkilatı birimlerinden ve mensuplarından istifade edilmesi, emniyet birimlerinin ve mensuplarının ise iş bu soruşturmada doğrudan görevlendirilmemesi,
- Gözaltına alınan şüphelilerin Ankara Sincan Polis Merkezi Amirliği'nde tutuldukları farklı nezarethanelerdeki yerlerden başlayarak, her yönden giriş ve çıkışları gösterir kamera görüntüleri ile Ankara Sincan Polis Merkezi Amirliği'nin içerisinde tüm kamera görüntülerinin, gözaltındaki şüphelilerin mülakat ve işkence amacıyla götürülme anlarının ve şüpheli kolluk görevlilerinin tespitini sağlayacak şekilde, gözaltı işlemlerinin başladığı ilk tarihten günümüze kadar tüm kamera kayıtlarının ham görüntülerinin ivedi olarak toplatılması, daha önce kolluğun gerek avukatlara gerekse şüphelilere yönelik darp ve işkence iddialarıyla benzer başvurularda kamera kayıtlarının 30 gün saklandıktan sonra silindiğinin belirtildiği bilindiğinden, kamera kayıtlarının saklanmamasının işkence ve kötü muamele iddialarına yönelik delil karartma anlamına geleceği açık olduğundan, bu nedenle delillerin toplanması ve korunması konusunda yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesi,
- Soruşturmayı yürüten kolluk görevlilerinin muhtemel bir işkence, kötü muamele soruşturmasının şüphelileri olabilecekleri değerlendirildiğinde işkence ve kötü muamele iddiasına ilişkin soruşturma tamamlanincaya kadar, bahsi geçen operasyonlarda görev alan personelin açığa alınması,

Hukukun bir gereği ve zorunluluktur. Bu açıdan Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca talep edilmesi halinde baromuz kurul ve merkez üyelerince tutulan tutanak ve kayıtları talep ve gereği halinde sunmaya hazır olduğumuzu, Ankara Barosu İnsan Hakları Merkezi olarak işkence ve kötü muamelelerin son bulması için her alanda hukuki mücadelemizi sonuna kadar vereceğimizi kamuoyunun bilgisine sunarız.

Ayrıca Baromuz tarafından, Sincan emniyette son 1 ay içinde 3.sü gerçekleşen işbu işkence iddialarına yönelik olarak bir yayınlama yahut açıklamanın yapılması, yönetim aksi kanaatte ise merkezimiz tarafından bir açıklama yapılmasına karar/onay verilmesini talep ederiz. 04.04.2022

EKLER:

- Mağdur görüşme tutanağı
- Görüşülen kişinin morlukları ve izlerine dair fotoğraflar

ANKARA BAROSU İNSAN HAKLARI MERKEZİ